

Тематична виставка
"Інноваційна діяльність та технопарки"

(надходження II кв. 2023)

Розділ 1. Інноваційна діяльність. Загальні питання

735936 R
005

Актуальні проблеми сучасної науки, розвитку технологій та менеджменту [Текст] : тези доп. II Міжнар. науково-практично конф., Хмельницький, 25 листопада 2021 р. / Хмельницький політехн. фаховий коледж Національного ун-ту "Львівська політехніка" (Україна), Національний ун-т "Львівська політехніка" (Україна), Вроцлавський економічний ун-т (Республіка Польща), Шміна Громадка "Республіка Польща)". - Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2022. - 212 с. : рис., граф. - Бібліогр. наприкінці ст. - Додатковий тит. арк. англ.

Викладено матеріали, розглянуті на конференції, в яких висвітлено особливості новітніх теоретичних і прикладних проблем сучасної науки, розвитку технологій та менеджменту в діяльності вітчизняних та закордонних підприємств. Узагальнено результати науково-прикладних досліджень учених, практиків і викладачів вищих навчальних закладів з питань розвитку сучасних тенденцій економіки, менеджменту, приладобудування, технологічного забезпечення, альтернативних джерел енергії, автоматизації та механізації виробничих процесів, використання інформаційних технологій, освіти та бізнесу.

Зі змісту:

Розділ 2. Економіка та менеджмент інновацій

Жежуха В. Й. Інновації в бізнесі у контексті реінжинірингу бізнес-процесів: еволюція концепцій та тренди сьогодення. – С. 65-67.

Мисик В. М. Інноваційні тенденції розвитку івент-менеджменту в країнах Азіатсько-Тихоокеанського регіону. – С. 82-84.

Спорняк Д. М., Завербний А. С. Експортування товарів целюлозно-паперової промисловості українськими підприємствами на ринок Європейського Союзу: проблеми і перспективи за умов інноваційного розвитку. – С. 103-105.

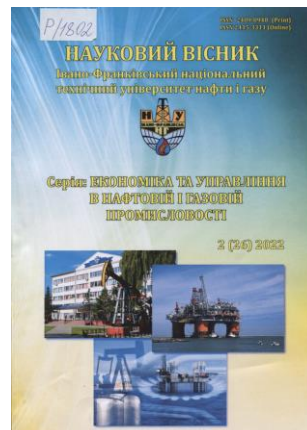
Шаповалов О. А. Переваги формалізованої стратегії неруйнівних інновацій на прикладі "Стратегії Блакитного Океану". – С. 114-115.

Та інші.

Андрусів У. Я. Концептуальні засади щодо оцінювання бізнес-процесів підприємства в контексті інноваційного управління / У. Я. Андрусів, Г. О. Зелінська, А. О. Черчата // Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Серія: Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості. – 2022. – № 2(26). – С. 43-52.

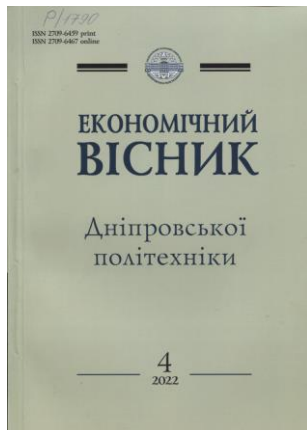
P/1802

Встановлено, що бізнес-процеси є основою, на якій базується процесно орієнтоване управління підприємств на інноваційних засадах. Доведено, що для ефективного управління бізнес-процесами на інноваційних

засадах необхідно проводити моніторинг та оцінювання їх стану, оскільки будь-які зміни в умовах або результатах функціонування бізнес-процесів можна визначити лише тоді, коли існують відповідні критерії та методики їх виміру.

В статті представлено концептуальні засади щодо оцінювання бізнес-процесів підприємств в контексті інноваційного управління соціально-економічними системами. Процесний підхід вимагає від керівництва підприємства дій, що передбачають адаптацію до змін та, як наслідок, вдосконалення бізнес-процесів. Запропонована концепція передбачає виявлення «вузьких» місць певних бізнес-процесів шляхом розрахунку середньозважених, інтегральних та узагальнюючого показників результативності та ефективності. Це дозволяє здійснити оцінку стану як певних операційних бізнес-процесів підприємств, так і їх сукупності та встановити пріоритетність управлінських дій щодо їх удосконалення.

Ареф'єва О. В. Стратегічне управління вартістю підприємства в умовах інноваційного розвитку / О. В. Ареф'єва, Н. В. Коваленко, М. М. Андрієнко // Економічний вісник Дніпровської політехніки. – 2022. – № 4(80). – С. 130-136.

P/1790

Результати. Продемонстровано, що нова парадигма управління, яка базується на стратегічному підході, привела до зміни цілей та критеріїв діяльності підприємства, а саме: критеріями успішності діяльності останнього та основою для визначення його місії слугує вартість, що дозволяє кількісно оцінити як стратегічні цілі, так і рівень їхньої реалізації. Виявлено, що незважаючи на наявність широкого арсеналу методів оцінки вартості підприємства, жоден із них не враховує його

специфіку, а також фактори, які формують вартість. Здійснено роботу по формуванню прикладного методичного підходу щодо стратегічного управління вартістю підприємства.

Новизна. Запропоновано методичний підхід щодо стратегічного управління вартістю підприємства, який базується на комплексному підході щодо оцінки його вартості та характеризується простотою застосування. Розроблений підхід є універсальним для будь-якого підприємства та забезпечує послідовність реалізації принципів і методів. У ньому враховано всі етапи стратегічного управління вартістю підприємства, а також інші критерії, зокрема, обсяг виробництва, прибуток.

Белянська Ю. В. Механізм управління інноваціями на транспортних підприємствах / Ю. В. Белянська // Економічний вісник Дніпровської політехніки. – 2022. – № 4(80). – С. 137-145.

P/1790

Результати. Сформовано принципи розробки механізму управління інноваціями на підприємстві, а саме побудова механізму як відкритої системи, врахування особливостей діяльності підприємства, його схильності до інноваційної активності та базування на визначеній системі принципів. Акцентовано увагу на тому, що основним критерієм відбору інновацій має бути підвищення економічної ефективності діяльності підприємства. Запропоновано систему принципів управління інноваціями, яка включає три групи, а саме: технологічні (комплексність, систематичність, обмеженість); управлінські (керованість, цілеспрямованість, послідовність); оціночні (альтернативність, ефективність, збалансованість ризикованості і очікуваної ефективності). Обґрунтовано доцільність використання сценарного моделювання для оцінки доцільності впровадження інновацій в умовах нестабільного зовнішнього середовища і побудована система сценаріїв, яка сформована шляхом комбінації альтернатив двох детермінант ефективності інновацій, а саме: ефекту від інновації і ступеня затребуваності споживачами інноваційної продукції («Стрімке зростання», «Втрата ресурсів», «Втрата можливостей», «Збереження можливостей розвитку»). Показано, що для транспортних підприємств в умовах дефіциту фінансових ресурсів і низької інвестиційної привабливості галузі дієвим інструментом залучення коштів є державно-приватне партнерство.

Белянська Ю. В. Оцінка інноваційної активності транспортних підприємств в Україні / Ю. В. Белянська // Economic Synergy = Економічна синергія. – 2022. – № 3(5). – С. 58-72.

P/1973

У статті проведено аналіз інноваційної активності підприємств. Встановлено, що поняття інноваційно активного підприємства не має чіткого визначення в нормативно-правових джерелах та залишається дискусійним в наукових колах. Загальне розуміння інноваційної активності як інтенсивності інноваційної діяльності не надає повної інформації для потреб прийняття ефективних рішень. Встановлено, що в Україні, кількість інноваційно активних транспортних підприємств має нестабільну динаміку. Статистичні спостереження за парні роки показують, що кількість інноваційно активних транспортних підприємств в Україні зросла на 69 % у 2016–2018 рр. та скоротилась на 76,6 % у 2018–2020 рр., головним чином, за рахунок наземного і трубопровідного транспорту. Поряд з цим, зросла питома вага транспортних підприємств, які впроваджують інновації у вигляді інноваційної продукції, товарів, робіт, послуг та технологічних процесів з 25,4 % від усіх інноваційно активних підприємств у 2016-2018 рр. до 61,7 % у 2018–2020 рр. Головною причиною скорочення оціночних значень у 2020 р. є наслідки пандемії covid-19 для України та світу. Проте зростання інноваційної активності українських транспортних підприємств у 2016–2018 рр. сприяло в подальшому збільшенню обсягу реалізованої інноваційної продукції, робіт, послуг у 2020 р. порівняно з 2018 р. у 1,22 рази, головним чином завдяки підприємствам наземного і трубопровідного транспорту, у яких відповідний показник динаміки склав 347 %. Визначено характерні риси успішних інноваційних компаній та запропоновано визначати інноваційно активне транспортне підприємство як підприємство, що має потенціал у вигляді факторів, ресурсів та умов для створення, впровадження й використання інновацій у наданні транспортних послуг, організації власних бізнес-процесів і забезпеченні конкурентних переваг.

Бритвенко А. С. Інноваційні техніки та технології в цифровому підприємстві / А. С. Бритвенко, Н. В. Рунчева // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2023. – № 1(53). – С. 23-27.

P/2251

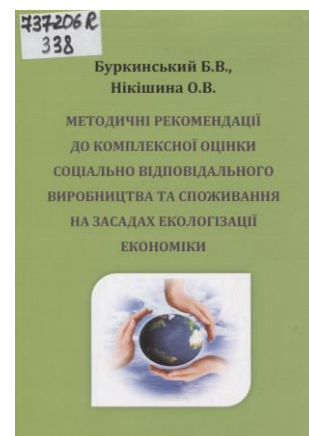
У статті йдеться про дослідження авторів щодо формування цифрового інтелекту та цифрових компетенцій і навичок у цифровому підприємстві для спеціалістів з цього фаху. За основу взято застосування інноваційних технологій, техніки та методики навчання в цифровому підприємстві. Зокрема акцентовано увагу на реалізації дослідницького, змішаного, пізнавально-дослідницького, проектного, традиційного, проблемного навчання цифровому підприємству для здобувачів освіти.

737206 R
338

Буркинський, Борис Володимирович.

Методичні рекомендації до комплексної оцінки соціально відповідального виробництва та споживання на засадах екологізації економіки [Текст] : монографія / Буркинський Б. В., Нікішина О. В. ; НАН України, ДУ "Ін-т ринку і екон.-екол. дослідж. НАН України". - Одеса : [ДУ "ПРЕЕД НАНУ"], 2022. - 159 с. : рис., табл. - Бібліогр.: с. 134-142 (92 назви).

Монографія містить результати досліджень, що присвячені обґрунтуванню методичного забезпечення комплексної оцінки соціально відповідального виробництва та споживання на засадах стійкості й сталого розвитку. Досліджено взаємозв'язок між елементами систем національної безпеки та стійкості в контексті екологізації економіки та сталого розвитку. *Розроблено методичні рекомендації та оціночну систему індикаторів,*

згрупованих у розрізі завдань і Цілей сталого розвитку за п'яти напрямками оцінки: інвестиційно-інноваційне забезпечення, соціально відповідальне споживання ресурсів секторами, сфера поводження з відходами, екологічна ємність економіки, зайнятість, доходи і витрати населення. Використовуючи розроблені методичні рекомендації, проведено комплексну оцінку стану соціально відповідального виробництва та споживання в Україні в довоєнний період та визначено очікувані тенденції його розвитку в воєнний і повоєнний періоди. На основі результатів комплексної оцінки соціально відповідального виробництва та споживання обґрунтовано напрями його стійкого розвитку з урахуванням стратегічних пріоритетів повоєнного відновлення національної економіки.

Гавриленко Н. Г. Оптимізація інноваційно-інвестиційних процесів підприємства на основі використання ІКТ / Н. Г. Гавриленко, О. В. Олійник // Журнал стратегічних економічних досліджень. – 2023. – № 2(13). – С. 110-120.

P/1733

В статті запропоновано оптимізацію інноваційно-інвестиційних процесів підприємства на основі використання інформаційно-комунікаційних технологій. Виділено, що гнучкість в управлінні інноваційними та інвестиційними процесами на підприємстві має проявлятися не тільки на стадії формування інноваційного та інвестиційного потенціалів, але і на стадії їх реалізації. Проведений ретроспективний аналіз моделей управління інноваційно-інвестиційним процесом дозволив виявити такі тенденції, що характеризують його на сучасному етапі: (1) ефективні комунікації підприємства із зовнішнім середовищем; (2) збільшення ролі знань та навчання; (3) використання принципів «відкритих інновацій»; (5) створення інноваційних екосистем; (5) цифровізація інноваційно-інвестиційного процесу. За підсумками результатів аналізу доповнено поняття інноваційно-інвестиційного процесу на основі використання інформаційно-комунікаційних технологій. Підкреслено, що особливу роль у формуванні інноваційного та інвестиційного потенціалів підприємства в сьогоденних умовах відіграє взаємодія із зовнішнім середовищем та ефективні комунікації з ним на різних рівнях та в різних формах, що дозволяє досягти синергетичного ефекту. Виділено, що пріоритетним напрямом розвитку стає наскрізна цифровізація всіх процесів на підприємстві, екосистем та держав на основі впровадження інформаційно-комунікаційних технологій. Для реалізації ефективного управління та оптимізації інноваційно-інвестиційних процесів на підприємстві пропонується застосовувати систему збалансованих показників, адаптовану з урахуванням завдань інформаційно-комунікаційних технологій.

Городянська Л. В. Структура відтворення інтелектуального потенціалу людини: інноваційний аспект / Л. В. Городянська // Освітня аналітика України. – 2022. – № 2(18). – С. 99-111.

P/1393

Відтворення інтелектуального потенціалу людини як безперервне відновлення його кількісних і якісних характеристик та показників у сучасних умовах інноваційного суспільства має першорядне значення. У статті відповідно до мети обґрунтовано й запропоновано нові підходи до структурування напрямів, способів і показників відтворення інтелектуального потенціалу, які поділяються за екстенсивним та інтенсивним типами. Стверджується, що такі підходи до відтворення інтелектуального потенціалу людини сприятимуть організації ефективного впровадження інновацій у господарську діяльність підприємств. Розроблено модель зворотного зв'язку між показниками й способами інноваційного відтворення інтелектуального потенціалу людини.

Встановлено, що показниками інтенсивного типу відтворення інтелектуального потенціалу людини є ключові компетентності. Визначено основні ключові компетентності людини та їхню сутність. Це лідерство, комунікативність, креативність, критичне мислення. Запропонована модель зворотного зв'язку дає можливість оцінити приріст бажаних ключових компетентностей та зробити раціональний вибір способу інноваційного відтворення. Доведено, що зазначені ключові компетентності можуть слугувати показниками інтенсивного типу відтворення інтелектуального потенціалу людини. Встановлено, що ефективне використання інтелектуального потенціалу людини сприятиме інтенсифікації процесу реалізації стратегії інноваційного розвитку підприємства.

Денисенко М. П. Стратегічне управління людським капіталом в системі венчурного фінансування інноваційного бізнесу / М. П. Денисенко, З. В. Юринець, Ю. О. Цвілій // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 12. – С. 32-36.

P/2124

У статті проведено аналіз впливу венчурного фінансування на розвиток інноваційного бізнесу та стратегічний розвиток людського капіталу. З цією метою розроблено і запропоновано структурну модель стратегічного управління людським капіталом в системі венчурного фінансування інноваційного бізнесу через створення вартості інноваційного бізнесу, що включає такі елементи: розроблення стратегії управління людським капіталом менеджерами інноваційного бізнесу, долучення венчурних фондів до стратегічного управління людським капіталом, формування стратегії управління людським капіталом інноваційного бізнесу, формулювання цілей та завдань управління людським капіталом інноваційного бізнесу, формування програми управління людським капіталом, вибір інструментів розвитку людського капіталу, налагодження процесів стратегічного управління людським капіталом бізнесу, оцінка рівня привнесених знань і досвіду, створення вартості інноваційного бізнесу. Виявлено стратегічні чинники створення вартості інноваційного бізнесу завдяки стратегічному розвитку людського капіталу та чинники, які найбільше обумовлюють вкладення інвестицій фондами венчурного капіталу в інноваційний бізнес. Визначено сегменти, в яких венчурні фонди мають вплив на підвищення вартості людського капіталу, що пов'язаний із інноваційним бізнесом. Досліджено сучасний стан розвитку інноваційного бізнесу в Україні та його людського капіталу, враховуючи стан функціонування венчурного фінансування.

737196 В
33

Економічні інновації [Текст] = Economic Innovations : збірник наукових праць / наук. ред. Буркинський Б. В. ; Ін-т проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України. - Одеса : [Ін-т проблем ринку та екон.-екол. дослід. НАН України].

Т. 24, Вип. 4(85). - Одеса, 2022. - 193 с. : граф., табл. - Бібліогр. наприкінці ст. Текст кн. укр., англ.

Зі змісту:

Крупіна С. В., Копайгородська Т. Г., Юраш Т.Ю. Вплив інноваційної діяльності на рівень прибутковості підприємств. – С. 93-101. – Текст

англ.

Метою статті є дослідження впливу інноваційної діяльності на рівень прибутковості підприємств. Для досягнення поставленої мети було вирішено наступні завдання: розглянути поняття інноваційна діяльність та прибутковість підприємства; визначено вплив інноваційної діяльності на рівень прибутковості підприємства; проаналізовано основні показники інноваційної активності українських підприємств.

Кузнєцова М. А., Караченцева К. А. Інноваційний корпоративний університет як сучасна форма інтеграції науки, освіти і бізнесу. –С. 182-192. – Текст англ.

Актуальність цього дослідження обумовлена низкою чинників, найважливішим з яких є воєнний стан, у якому перебуває наша країна.

Сьогодні всі ресурси України спрямовані на забезпечення військових перемог як застави незалежності та суверенності нашої держави. Однак, ми вважаємо, що післявоєнне відновлення всіх сфер життя є не менш важливим.

Безперечним пріоритетом у відродженні країни є економічний напрям, відновлення промислового потенціалу, посилення на цій основі конкурентоспроможності України на світовому рівні. Ці проблеми були розглянуті як пріоритетні на Конференції з відновлення України, що відбулася 4-5 липня 2022 року у м. Лугано (Швейцарія) (URC 2022). Ряд національних програм, представлених у рамках даної конференції, визначають термін їх реалізації до 2032 року і охоплюють не тільки відновлення економіки країни, її обороноздатності, а й такі напрямки як бізнес-середовище, охорона здоров'я, освіта, наука, охорона навколишнього середовища, культура, спорт. Враховуючи важливість поставлених завдань, ми вважаємо, що їхнє рішення нерозривно пов'язане з інноваційною спрямованістю розвитку цих напрямів, що базується на інтеграції науки, освіти та бізнесу.

Та інші.

737191 В

33

Економічні інновації [Текст] = Economic Innovations : збірник наукових праць / наук. ред. Буркинський Б. В. ; Ін-т проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України. - Одеса : [Ін-т проблем ринку та екон.-екол. дослід. НАН України].

Т. 25, Вип. 1(86). - Одеса, 2023. - 152 с. : граф., табл. - Бібліогр. наприкінці ст. Текст кн. укр., англ.

Зі змісту:

Буркинський Б. В., Лайко О. І. Детермінанти та пріоритети реалізації цілей згуртованості регіональних економічних систем в умовах повоєнного відновлення України. – С. 7-22. – Текст англ.

Актуальність. Політика згуртованості є актуальним напрямом розвитку регіональних економічних систем в Європі впродовж останніх десятиріч та визнана основною інвестиційною політикою ЄС. Однак в Україні офіційно визнаним в нормативних документах цей напрям став з 2020 року, коли було прийнято Державну стратегію регіонального розвитку України на період 2021 – 2027 років та стратегічною ціллю №1 в ній визначено формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах. Сучасні виклики воєнної агресії РФ та пандемії, що постали перед Українським суспільством надзвичайно підвищили актуальність наукового обґрунтування стратегічних напрямів, механізмів та інструментів реалізації політики згуртованості в Україні. Існуючий досвід багаторічної реалізації політики згуртованості в країнах ЄС є корисним, однак потребує суттєвої адаптації до національних реалій, а також мають бути обрані та науково обґрунтовані стратегічні пріоритети її реалізації з врахуванням сучасних вимог щодо повоєнного відновлення та розбудови стабільної економічної системи в контексті розвитку місцевого самоврядування.

Мета та завдання. Метою даної статті є розробка науково обґрунтованих рішень щодо визначення стратегічних пріоритетів (детермінант) формування регіональної політики в контексті підвищення рівня згуртованості населення в громадах та регіонах, посилення економічної спроможності адміністративних одиниць, стійкості до негативних впливів та воєнної агресії, забезпечення повоєнного відновлення та розбудови ефективних, спроможних регіональних економічних систем на шляху європейської інтеграції.

Даниліна С. О. Трансформація уречевленої праці під впливом цифровізації: ознаки та особливості. – С. 44-61. – Текст англ.

Актуальність. Ступінь і швидкість проникнення цифрових технологій в економіку, суспільство або сферу міжособистісної взаємодії вражають. Різні данні демонструють значний ступінь охоплення населення по всьому світу, проте підкреслюють нерівномірність розбудови цифрової інфраструктури та, відповідно, різні темпи розвитку цифрової економіки країн. Темпи зростання компаній Google, Apple, Facebook та Amazon вражають, тому що їх сумарний капітал нині вже перевищив ВВП деяких країн Євросоюзу, таких як, приміром, Іспанія. Тому країни світу

починають замислюватися, як будувати відносини з такими компаніями, що стають потужнішими гравцями на світовій арені. Виникнення таких умов у світовій економіці свідчить про формування третьої хвилі глобалізації – цифрової, коли малий та середній бізнес визначає умови світового розвитку. Тому прогресивне відновлення і розвиток виробничого потенціалу потребують поглибленого дослідження питань змісту і сутності виробничих відносин, які формуються на сучасному історичному етапі.

Мета та завдання. Проаналізувати ознаки та особливості трансформації уречевленої праці під впливом цифровізації та розглянути формування цифрових засобів виробництва.

Та інші.

Зейналлі Е. Н. Роль держави у підвищенні конкурентоспроможності промислових підприємств / Е. Н. Зейналлі // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 14. – С. 135-139. – Текст англ.

P/2124

У статті розглянуто роль держави у підвищенні конкурентоспроможності промислових підприємств. Крім того, у статті досліджено міжнародний досвід підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств розвинених країн.

У статті показано, що за умови грамотного використання ефективних економічних механізмів, можливо забезпечити економічний розвиток країни. На основі аналізу встановлено, що для забезпечення сталого економічного розвитку необхідна розробка концептуальних засад національної інноваційної системи. Аналіз показує, що економічні моделі, які використовуються для розвитку інноваційної системи в розвинених країнах, повинні бути використані в Азербайджанській Республіці. Створення в Азербайджанській Республіці основних структур інноваційної системи, що забезпечують інноваційний розвиток підприємств по регіонах, може призвести до збільшення темпів економічного розвитку країни. На основі проведеного аналізу в статті зроблено висновок, що раціональне використання інноваційного потенціалу країни може підвищити конкурентоспроможність національної економіки. Роль малого та середнього бізнесу в забезпеченні економічного розвитку країни дуже висока. Для розширення діяльності необхідно застосовувати сучасні інноваційні технології.

У статті також зазначається, що для забезпечення розвитку промислових підприємств по регіонах в Азербайджанській Республіці більше уваги слід приділяти використанню сучасних інноваційних технологій. Для цього в Азербайджанській Республіці необхідно формування та розвиток інноваційної економіки.

На основі проведеного в статті аналізу встановлено, що формування в країні цифрової економіки, інтеграція нових електронних послуг у світовий ринок може підвищити конкурентоспроможність промислових підприємств країни. Необхідно підвищити роль держави в підвищенні конкурентоспроможності галузей національної економіки Азербайджанської Республіки.

У статті також визначено існуючі в Азербайджанській Республіці проблеми у напрямі підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств, висунуто пропозиції та рекомендації щодо їх усунення.

Іванова Н. В. Інноваційний розвиток логістичного обслуговування: стратегічні пріоритети та інструменти реалізації / Н. В. Іванова // Economic Synergy = Економічна синергія. – 2023. – № 2(8). – С. 177-192.

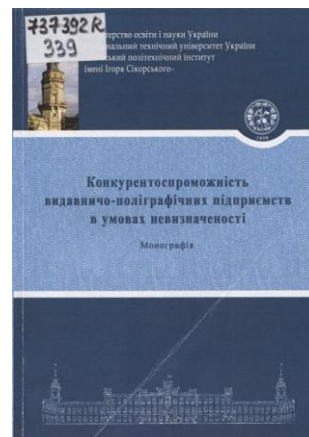
P/1973

Стаття присвячена вивченню теоретичних положень та практичних аспектів інноваційного розвитку логістичного обслуговування підприємств в контексті сучасних тенденцій глобального економічного розвитку та викликів сьогодення. Досліджено сутність та зміст парадигм логістики. Визначені складові аналітичної, маркетингової, інформаційно-технологічної та інтегральної парадигм у контексті еволюції ключових принципів логістичного забезпечення, значення логістики та управління ланцюгами поставок у сучасному бізнес-середовищі. Розглянуті парадигми відображають еволюцію підходів до логістики. Підкреслено важливість, окреслено чинники та пріоритети інноваційного розвитку логістичного забезпечення для підвищення ефективності та конкурентоспроможності логістичних послуг.

737392 R
339

Конкурентоспроможність видавничо-поліграфічних підприємств в умовах невизначеності [Текст] : монографія / [О. А. Гавриш, С. О. Солнцев, А. Д. Кухарук та ін.] ; Національний техн. ун-т України "Київський політехн. ін-т імені І. Сікорського". - Київ : КПІ імені І. Сікорського, 2023. - 174 с. : табл., рис. - Бібліогр.: с. 157-170 (145 назв).

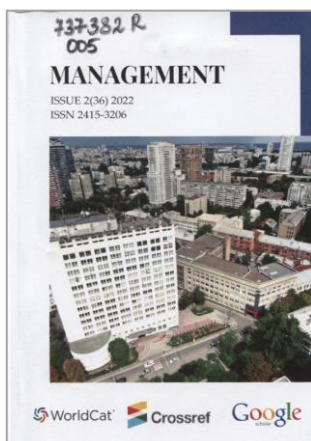
Сформульовано, досліджено й вирішено наукове завдання з поглиблення теоретичних, обґрунтування науково-методичних положень та розробки практичних рекомендацій щодо підвищення рівня конкурентоспроможності видавничо-поліграфічних підприємств в умовах невизначеності. Запропоновано детермінанти конкурентоспроможності підприємств та механізм посилення такої здатності на засадах ефективності комерційної співпраці, інноваційної активності, цифровізації, ресурсного забезпечення та подолання економічних дисбалансів.

Матієнко В. М. Інноваційні стратегії як фактор розвитку бізнесу сільських територій / В. М. Матієнко // Журнал стратегічних економічних досліджень. – 2023. – № 2(13). – С. 33-41. – Текст англ.

P/1733

В статті наведено результати дослідження щодо ролі формування інноваційної стратегії розвитку бізнесу сільських територій. Доведено, що в умовах турбулентного економічного середовища, яке характеризується стрімким розвитком інформаційних технологій, повномасштабної війни рф, наслідків пандемії, та посиленням конкуренції вкрай важливо для розвитку бізнесу сільських територій провадити ефективне інноваційне управління підприємствами. В статті обґрунтовано на теоретичному рівні векторну складову інноваційного управління бізнесом, а саме інноваційну стратегію бізнесу сільських територій. В розрізі інноваційного управління визначено, що розвиток бізнесу сільських територій передбачає постійні зміни та гнучку адаптацію до цих змін, сформовано підхід до виокремлення інноваційних стратегій, що базуються на зміні поточного стану однієї або декількох об'єктів управління: ринку, стану бізнесу галузевий аспект, наявність інноваційних технологій, виокремлено еталонні стратегії, які є вагомими для сільських територій, а саме концентрованого зростання, інтегрованого зростання, диверсифікованого зростання, запланованого скорочення. Обґрунтування обрання інноваційної стратегії бізнесу має враховувати факт відповідності загальній стратегії розвитку сільських територій, а також можливість прийняття ринком нового продукту і відповідні ризики просування цього продукту в подальшому. Ключовим чинником вибору тієї чи іншої інноваційної стратегії є наявний інноваційний потенціал бізнесу.

737382 R
005

Менеджмент [Текст] = Management : наукове видання / Київський нац. ун-т технологій та дизайну. - Київ : [КНУТД].

№ 2(36). - Київ, 2022. - 128 с. : граф., рис., табл. - Бібліогр. наприкінці ст. Текст кн. англ., укр. Дод. тит. арк. та обкл. англ.

Зі змісту:

Турбовець С. **Формування вектора стратегії інноваційного розвитку аграрних підприємств в умовах європейської інтеграції України.** – С. 117-127. – Текст англ.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Сформовано теоретико-методологічні положення управління інноваційним розвитком аграрного підприємства з врахуванням специфіки інновацій в аграрному секторі, розуміння можливостей компанії щодо розвитку та оцінки поточного стану застосування інновацій у діяльності компанії, а також аналіз загального стану науково-інноваційної спроможності економіки та сільського господарства України зокрема.

Міщук Є. В. Прийняття рішень про розвиток місцевих бюджетів через маркетинг та інновації: роль публічної служби та приваблення інвестицій / Є. В. Міщук, В. С. Адамовська, І. І. Сідоров // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 10. – С. 144-151.

P/2124

Стаття присвячена питанням прийняття рішень про розвиток місцевих бюджетів через маркетинг та інновації з визначенням ролі публічної служби та приваблення інвестицій. Розроблено алгоритм прийняття рішень про розвиток місцевих бюджетів, що містить десять послідовних етапів, які включають необхідність використання маркетингових інструментів та ураховують можливість залучення інвестицій.

Визначено, що прийняття рішень про розвиток місцевих бюджетів через маркетинг та інновації потребує взаємодії публічної служби, бізнесу та інвесторів. Актуалізовано необхідність маркетингу взаємин між публічними службами та інвесторами. Авторами показано, що роль публічної служби у розвитку місцевих бюджетів полягає у виявленні потреб та пріоритетів громади, в розробці та реалізації стратегій розвитку територій, взаємодії зі збором та аналізом даних, а також у забезпеченні відкритості та прозорості в прийнятті рішень. Сформульовані основні принципи розвитку місцевих бюджетів через маркетинг та інновації. Одним із ключових елементів успішного розвитку місцевих бюджетів є приваблення інвестицій. Для цього важливо розвивати маркетингові стратегії, які будуть спрямовані на залучення інвесторів та підтримку вже діючих підприємств. Крім того, необхідно створювати умови для інноваційного розвитку місцевих галузей та стимулювати розвиток малого та середнього бізнесу.

Москалець І. М. Роль інновацій у підвищенні ефективності публічного управління / І. М. Москалець // Economic Synergy = Економічна синергія. – 2023. – № 2(8). – С. 89-104.

P/1973

У сучасному світі, де публічне управління стикається зі складними викликами, інновації стають необхідним інструментом для забезпечення успішної реформи та поліпшення якості послуг. Представлено поняття і значення інновацій у контексті публічного управління та обґрунтовано їх переваги, такі як зміна підходів та методів управління, використання нових технологій та розвиток стратегій. Публічне управління є невід'ємною складовою суспільного розвитку, тому впровадження інноваційних підходів стає все більш важливим. Завдяки інноваціям можна покращити доступність та якість послуг для громадян, підвищити ефективність управління, стимулювати інноваційний потенціал, збільшити громадську довіру та розвивати інноваційну екосистему. Крім того, інновації допомагають адаптуватися до змін у мінливому світі. Інтеграція інноваційних підходів у публічне управління є ключовим фактором для досягнення прогресу та розвитку суспільства. Виокремлено кілька способів залучення громадськості, таких як публічні консультації, партнерство з громадськими організаціями, електронне управління, громадські обговорення та форуми, громадські ради та комітети, а також громадський моніторинг. Також розглядається залучення громадськості до процесу управління та наводяться приклади успішного впровадження інновацій у публічне управління. Розглядаються такі ключові аспекти, як електронне урядування, відкриті дані, цифрові інструменти участі громадян, інноваційні підходи до екологічного управління, використання штучного інтелекту та мобільні додатки для публічних послуг. Систематизовано виклики та перешкоди, які можуть виникати під час впровадження інновацій, такі як фінансові обмеження та нестача кваліфікованих кадрів. Надано рекомендації щодо подолання цих перешкод, таких як зміна культури організації, пошук альтернативних джерел фінансування, вдосконалення юридичного середовища, навчання персоналу та залучення зацікавлених сторін.

Нетудихата К. Л. Теоретичні основи аналізу потоків знань в національних інноваційних системах / К. Л. Нетудихата // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 11. – С. 37-43.

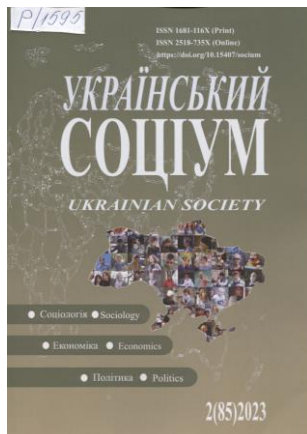
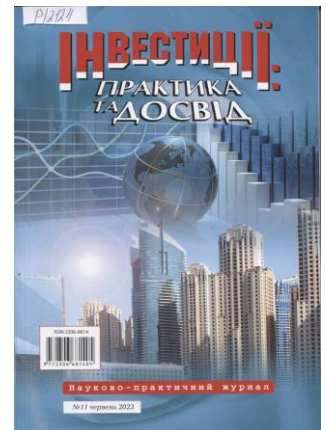
P/2124

В статті вивчено та сформовано теоретичні основи аналізу потоків знань в національних інноваційних системах (НІС). Розглянуто процес становлення концепції НІС. Дану систему представляє безліч інститутів, що належать до державного та приватного секторів, які спільно або індивідуально роблять внесок у розвиток та поширення нових знань, технологій у межах конкретної держави.

Розглянуто моделі інновацій. НІС розглядається як альтернатива застарілій лінійній моделі інновацій. Досліджено місце і роль знань та їх потоків в інноваційних системах. Однією з основних цілей у вивченні НІС виступає оцінка та порівняння основних каналів, якими передаються знання на національному рівні, щоб ідентифікувати їх вузькі місця та запропонувати політики і підходи для покращення трансферу знань.

Зосереджено увагу на чотирьох базових потоках знань між акторами НІС. Ці потоки обумовлені: взаємодією між підприємствами (приватними фірмами); взаємодією між підприємствами, університетами та державними науковими організаціями; дифузійною знань та технологій у напрямку приватних фірм; мобільністю персоналу. Розкрито проблему вимірювання потоків знань. Зроблено акценти на таких формах вимірювання як аналіз спільної дослідницької діяльності, аналіз спільного патентування та спільних публікацій, аналіз цитування, обстеження підприємств.

Проаналізовано шість субіндексів глобального інноваційного індексу, які характеризують потоки знань в НІС, на прикладі України.

Омельяненко В. А. Інноваційний фактор делінквентності в економічній сфері (кейси корупції та тіньової економіки) / В. А. Омельяненко // Український соціум. – 2023. – № 2(85). – С. 64-76.

P/1595

Корупція та тіньова економіка є важливими суспільними проблемами та загрозами, оскільки перешкоджають нормальному функціонуванню та соціально-економічному розвитку суспільства. Корупція як соціальне явище в певному обсязі проявляється у будь-якій країні, загострюючи всі зростаючі протиріччя у відносинах між суспільством і державою, особливо в кризових й трансформаційних умовах. При розробленні антикорупційної політики досить часто поза увагою виявляються менш помітні, але, можливо, найважливіші чинники її появи та подолання: інституційні, культурні та “когнітивні”. Ступінь їх розвитку впливає на розвиток тіньової економіки: з одного боку, вони сприяють протидії неформальній діяльності, не допускають посилення криміналізації суспільства; з іншого боку, сприяють формуванню тіньової культури та інституціоналізації тіньової економіки. *Мета дослідження* полягає у визначенні впливу соціокультурних факторів на розвиток тіньової економіки та корупції, визначенні концептуальних основ інноваційного проектування антикорупційних заходів.

Організаційно-економічні важелі активізації корпоративного управління в інноваційній діяльності акціонерних товариств України / О. В. Захарченко, О. Ю. Коцюрба, В. В. Коваль, Н. Р. Аблязова // Вісник економічної науки України. – 2022. – № 2(43). – С. 124-131. – Текст англ.

P/1674

Проаналізовано основні проблеми, пов'язані з низьким рівнем інноваційної діяльності в Україні, досліджено джерела та причини цих проблем, а також напрями їх вирішення та запропоновано організаційно-економічні механізми активізації інноваційної діяльності для забезпечення економічного розвитку країни. Зазначається, що *особливо ефективними для інноваційного розвитку є вертикально інтегровані корпоративні структури*. Представлено авторське бачення процесу інноваційного менеджменту розвитку інтегрованого об'єднання підприємств, взаємодії механізмів корпоративної інтеграції та управління інноваційною діяльністю та механізму інноваційно-інтеграційного розвитку підприємств корпоративного об'єднання.

Обґрунтовано сутність злиття і поглинання акціонерних товариств як процесів перерозподілу акціонерного контролю. Узагальнено сутність та розглянуто механізми отримання корпоративного контролю над акціонерними товариствами в процесі здійснення операцій недружнього злиття-поглинання. Запропоновано класифікацію основних типів злиття та поглинань підприємств. Узагальнено підхід до формування системи моніторингу контрольних показників, що ідентифікують можливість виникнення спроб недружнього злиття-поглинання за сильними та слабкими сигналами.

Розглянуто системи заходів, які можуть застосовуватися для протидії такому процесу. Узагальнено можливі варіанти заземлення прав та інтересів акціонерів через непередбачувані зміни розміру або структури акціонерного капіталу в ході здійснення операцій недружнього злиття-поглинання. Обґрунтовано склад факторів формування привабливості акціонерного товариства для здійснення спроб недружнього злиття-поглинання. Визначено критерій оцінки оптимальності способів захисту акціонерного товариства від спроб недружнього злиття-поглинання.

Організаційно-інноваційні рішення в системі управління підприємством та якістю його продукції / О. Ф. Присяжнюк, М. Ф. Плотнікова, О. Г. Булуй, В. М. Балтаєв // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 14. – С. 106-116.

P/2124

Необхідна умова ефективного виробництва – прийняття раціональних управлінських рішень, досягнення високої доданої вартості та продуктивності праці.

Чинні макро- та мікроекономічні чинники визначають джерело витрат та ефективності виробництва. Вони формують передумови скорочення витрат живої та уречевленої праці, економії робочого часу, у тому числі скорочення робочого дня, дозволяють краще задовольняти суспільні потреби та потреби працівників, сприяють скороченню витрат на оплату праці, у тому числі у розрахунку на одиницю продукції, за випереджувальних темпів росту продуктивності праці порівняно із темпами зростання заробітної плати. Економія живої та уречевленої праці створює передумови для зниження собівартості продукції, зростання рівня рентабельності її виробництва, виступає вирішальним мотивом підвищення матеріального добробуту населення. В цьому контексті пріоритетним залишається розвиток суспільного виробництва засобами його інтенсифікації. Вирішальною складовою ефективності діяльності суб'єктів господарювання є функціонуючий механізм трудової мотивації (інтереси, стимули, потреби), який включає фактори економічної регуляції трудової діяльності, орієнтовані на реального працівника з метою підвищення продуктивності його праці. Причому всі види регуляторів відповідно до мотиваційного механізму діють на особистість людини як суб'єкту економічної діяльності. Від того як саме діє кожен із регуляторів, а також від їх узгодженості залежить ступінь активності людей, а отже, і вклад кожного із них у розвиток економіки. Наразі втрати якого на певних роботах суспільного сектору сягають 40% від загального рівня витрат. Вважаємо, що поряд з подальшим удосконаленням техніки і технологій важливим напрямком підвищення його ефективності є реалізація соціальних мотивів, пов'язаних з активізацією особистості та прийняття відповідних управлінських рішень є базисом формування стратегії конкурентоспроможної системи управління та суб'єкту господарювання в умовах суспільно-економічних трансформацій. Саме їх інтегральний вплив визначає комплексний результат дії функціональних підсистем, запропонованих в ієрархічному вигляді. Він базується на принципах послідовності, конкуренції, ефективності, пріоритетності соціальних потреб.

Островська Г. Інтелектуальна модель інноваційного розвитку підприємств у парадигмі економіки, заснованої на знаннях / Г. Островська // Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Серія: Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості. – 2022. – № 2(26). – С. 65-78.

P/1802

Досліджено проблематику інтелектуального забезпечення інноваційного розвитку українських підприємств в умовах становлення економіки, заснованої на знаннях. Акцентовано на тому, що парадигма економіки знань передбачає створення певних умов за рахунок довгострокових інвестицій в науку, освіту, розвиток інноваційних систем, постійної модернізації інформаційної інфраструктури та створення сприятливого середовища для ринкових інновацій. За цих умов інтелектуальний потенціал є інтегруючим показником внутрішніх джерел, можливостей, засобів раціонального вирішення соціальних, культурних, науково-технічних проблем, включаючи цінні знання підприємств. Здійснено аналітичну оцінку параметрів інтелектуального потенціалу та інноваційної спроможності підприємств України. Зроблено висновок про високий потенціал і неефективне використання інтелектуальних ресурсів, що негативно позначається на інноваційному розвитку підприємництва.

Наведено результати концептуального моделювання, в рамках якого дано авторське визначення сутності категорії «інтелектуальне забезпечення інноваційного розвитку підприємства». Сформульовано алгоритм функціонування системи інтелектуального забезпечення інноваційного розвитку задля ефективного трансферу знань між учасниками взаємодії. Визначено структурні аспекти вказаної системи.

Розвинуто методологічні принципи, що забезпечують ефективне функціонування та регулювання (цілеспрямовану самоорганізацію) системи інтелектуального забезпечення інноваційного розвитку підприємств з позицій синергічної концепції управління. Сформовано модель інтелектуального забезпечення інноваційного розвитку підприємств у двох планах: на макро- і мікро-рівнях, що розкриває суб'єктний склад її учасників і механізми їх взаємодії. Обґрунтовано доцільність формування інфраструктури інтелектуального забезпечення за новими формами організації інноваційного підприємства, які сприяють інноватиці економіки. Підтверджено позицію щодо формування та реалізації «третьої місії» освітніх та наукових установ – комерціалізацію наукових досліджень і розробок, що зумовлює появу нового типу університетів – підприємницьких університетів.

Перепелюкова О. В. Особливості функціонування туристичних кластерів в умовах пандемії / О. В. Перепелюкова // Economic Synergy = Економічна синергія. – 2022. – № 1;2(3;4). – С. 60-68.

P/1973

В статті розглянуто особливості функціонування туристичних кластерів в умовах поширення пандемії. Проаналізовано зміну стану туристичних кластерів за період пандемії COVID-19. На основі проведених досліджень було визначено особливості перебігу кризи, її вплив на туристичні потоки за регіонами світу, сформовано сильні та слабкі сторони туристичної галузі в період таких явищ. В якості загального аналітичного інструментарію було використано PEST-аналіз в якому сформовано за складовими негативні та позитивні зміни, які впливають на функціонування та розвиток туристичних кластерів.

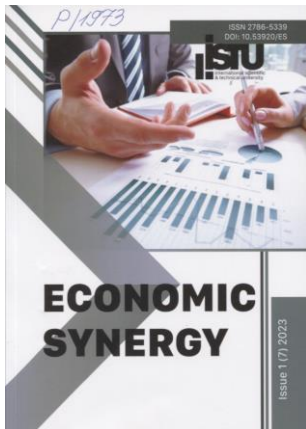
Оцінено тенденції розвитку туристичних кластерів, та визначено позитивну динаміку в процесах відновлення туристичної галузі в світі.

На основі експертного опитування було визначено основні фактори, які гальмують розвиток та відновлення туристичних потоків за різними країнами світу. На основі експертного дослідження визначено, що більшість експертів визначають відновлення розвитку туристичної галузі в період 2023–2024 років за умови зниження розповсюдження пандемії в світі. Найбільш швидкими темпами відновлення туристичних кластерів відбувається в Європі та Америці. Було сформовано основні заходи щодо прискорення процесу відновлення туристичних потоків для стабілізації розвитку галузі та зниження соціальної напруженості в сфері.

Підоричева І. Ю. Оцінка галузевих диспропорцій, пов'язаних із потребами інноваційної трансформації підприємницького сектору України / І. Ю. Підоричева // Економіка промисловості. – 2023. – № 3(103). – С. 64-91.

P/1252

Метою статті є оцінка підприємницького сектору України на предмет виявлення галузевих диспропорцій, пов'язаних із потребами його інноваційної трансформації, як бази для структурної перебудови економіки в сучасних і повоєнних умовах. Оцінювання виконано на основі комплексу запропонованих науково-методичних засад із використанням показників, що відображають рівень інвестицій в інновації та доводять результативність інноваційної діяльності підприємств, станом на довоєнний період, щоб у подальшому (за наявності відповідної статистичної інформації) порівняти одержані оцінки зі структурними характеристиками підприємницького сектору у воєнний та повоєнний періоди.

Попело О. В. Адаптивне управління інноваційно-інвестиційним розвитком промислових підприємств як фактор забезпечення економічної безпеки / О. В. Попело, В. В. Малиш // Economic Synergy = Економічна синергія. – 2023. – № 1(7). – С. 48-56.

P/1973

Стаття присвячена вивченню теоретичних аспектів адаптивного управління інноваційно-інвестиційним розвитком промислових підприємств в контексті забезпечення економічної безпеки. Досліджено сутність та зміст категорії адаптивність. Визначені складові адаптивності промислового підприємства та орієнтири адаптивного управління інноваційно-інвестиційним розвитком промислових підприємств в контексті забезпечення економічної безпеки. Доведено, що адаптивна управлінська діяльність неможлива без організаційних, технологічних та цифрових інновацій, а процес переходу до нового балансу потребує адаптації до перманентних змін зовнішнього середовища. Розкрито зміст поняття адаптивного управління, під яким слід розуміти комплекс послідовних та взаємоузгоджених дій, спрямованих на досягнення та підтримку оптимального стану промислового підприємства в умовах непрогнозованості змін зовнішнього середовища через виокремлення актуальних напрямів діяльності, підвищення рівня гнучкості, інтегрованості тощо. Доведено, що тенденції економічного розвитку вітчизняних промислових підприємств вказують на потребу змін, передусім, систем управління та їх спрямування на інноваційно-інвестиційний розвиток. Визначено, що однією з основних цілей діяльності промислових підприємств є їх спроможність адаптуватися до викликів внутрішнього та зовнішнього середовища, запроваджуючи адекватні та ефективні способи та підходи управління щодо тривалого та стабільного розвитку промислових підприємств, тобто досягти гнучкості та інтегрованості функціонування.

Резнікова Н. В. Колізії конкуренції на діджиталізованих ринках в умовах техноглобалізму: ризики інноваційного та інформаційно-цифрового неопротекціонізму для міжнародного бізнесу та електронної комерції / Н. В. Резнікова, О. В. Булатова, О. А. Іващенко // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 11. – С. 37-43.

P/2124

Мета статті полягає в характеристиці конкурентних відносин на діджиталізованих ринках в умовах загострення проявів техноглобалізму. Хоча техноглобалізм найчастіше асоціюють зі

зростанням впливу Інтернету на характер та масштаби міжнародного обміну товарами, послугами, інноваціями та знаннями, його так само характеризують як певну ідеологію, яка раціоналізує глобалізм на технологічних засадах, що тягне за собою створення нових та розширення існуючих форм взаємозалежностей та обмінів на всіх рівнях співробітництва. Техноглобалізм нерідко пов'язують із поняттям "великої конвергенції", що інтерпретується як новий етап глобалізації, для якого характерними виступають процеси ініційованої дерегуляції всіх форм економічних відносин на рівні національних економік, у поєднанні з посиленням міжфірмової передачі знань, патентів, ліцензій, а також регулюванням та стандартизацією процесів виробництва з боку високотехнологічних компаній і, зокрема, Big Techs, що використовують революцію в галузі ІКТ і платформізацію економіки не тільки як тригери дифузії інновацій, але і як привід для посилення своїх позицій шляхом відсіювання конкурентів та інновацій, що "руйнують" їх діяльність. Зазначено, що цифровізація трансформує ринки, модифікуючи традиційні елементи ринкового механізму (ціна, попит, пропозиція) і стимулюючи появу нових форм їхнього взаємовпливу. Загострюється суперництво між діючими та новими учасниками, і, по суті, змінюються форми прояву конкуренції. Розглянуто механізми прояву техноглобалізму, серед яких виокремлено: (1) спроможність великих технологічних компаній на цифрових ринках, які переконливо домінують на ринку "підтримуючих інновацій", блокувати здатність компаній-новачків у впровадженні "підривних інновацій"; (2) інструменти недобросовісної поведінки великих цифрових платформ (заборона використовувати альтернативні платформи, ексклюзивні контракти або примус до використання певних платіжних систем: високі бар'єри для входу або виходу, у тому числі високі інвестиційні витрати та обмежений або відсутній доступ до ключових вихідних даних, що ускладнюють вхід нових гравців); (3) антиконкурентну політику. Візуалізовано розвиток уявлень про складові цифрової економіки.

Розвиток інноваційних інструментів на глобальних фінансових ринках / Х. Данилків, Я. Дропа, М. Петик [та ін.] // *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University.* – 2022. – Vol. 9, № 3. – P. 65-77.

P/1441

У статті розкрито сутність та охарактеризовано складові сучасного глобального фінансового ринку, визначено його роль у розвитку національної економіки та особливості становлення в умовах експансії інноваційних цифрових технологій. Розкрито сутність інструментів фінансового ринку та аргументовано необхідність поліпшення їх інвестиційних якостей відповідно до вимог сучасних умов господарювання. Систематизовано фінансові інструменти, які перебувають в обігу на фінансовому ринку, за низкою ознак. Значну увагу у роботі приділено обігу інноваційних фінансових інструментів, головною ознакою яких визначено високий рівень ризику. *Метою статті* є дослідження теоретичних засад і вироблення практичних рекомендацій щодо удосконалення процесу функціонування фінансових інструментів на глобальних фінансових ринках. Досліджено особливості становлення та функціонування похідних фінансових інструментів, розкрито сутність та специфіку використання кредитних нот на фондовому ринку. Подано механізм обігу кредитних нот та визначено головні їх функціональні ознаки. У роботі розкрито особливості обігу криптовалюти на світовому фінансовому ринку з погляду найпопулярнішого сьогодні інноваційного фінансового інструменту; авторами зроблено наголос на подвійну природу криптовалют, оскільки вона має властивості, що притаманні інструментам фондового ринку, та ознаки, якими характеризують фінансові піраміди. Проаналізовано динаміку розвитку світового ринку криптовалют упродовж тривалого періоду часу. Висвітлено особливості та проблеми регулювання обігу та оподаткування криптовалют в Україні та світі. Описано становлення та специфіку обігу на вітчизняному фінансовому ринку деривативів на біткойн як новітнього фінансового інструмента. Авторами також сконцентровано увагу на поширенні негативних тенденцій в обігу криптовалют та обґрунтовано можливі напрями їх подолання. Проаналізовано функціонування та розвиток ринку опціонних сертифікатів і деривативів в Україні у розрізі біржового та позабіржового ринків. До головних чинників, які стримують їх розвиток віднесено: неналежне нормативно-правове забезпечення, невеликі розміри ринків, незначна кількість інструментів, які на них використовують.

737225 R
338

Романчук, Ярослав Чеславович.

Новий Захід. Українська мрія [Текст] / Я. Ч. Романчук. - Харків : Літера Нова, 2023. - 672 с. : табл. - Бібліогр.: с. 667-671 та у виносках.

Книга презентує наукові та практичні засади економічної політики країни, яка стикається з глибокими кризовими явищами і мобілізує ресурси для їх подолання. Системні пропозиції щодо трансформації економіки України ґрунтуються на аналізі ключових теорій і моделей економічного зростання, практиці реалізації стратегій у країнах, що розвиваються, та перехідних країнах, а також на аудиті економічної політики України від початку 1990-х. Ярослав Романчук пропонує свою *інноваційну модель економічного розвитку для України*. В її фундаменті – теорія підприємницького зростання (Австрійська економічна школа), висновки численних наукових досліджень, емпіричні дані, накопичені за понад 30 років щодо таких явищ, як «економічна свобода», «приватна власність», «конкурентоспроможність» і «соціальний прогрес». Практична реалізація цієї моделі дасть змогу Україні увійти до престижного клубу країн із ВВП понад один трильйон доларів, стати потужним локомотивом розвитку та зростання Європи.

Руснак А. В. Формування процесної моделі системи управління інноваційною діяльністю підприємств / А. В. Руснак // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2023. – № 1(53). – С. 56-61.

P/2251

Визначено, що структура системи управління інноваційною діяльністю підприємств, яка необхідна для ефективного здійснення в них інноваційної діяльності та враховує зарубіжний досвід управління цією діяльністю на підприємствах, заснована на послідовності функцій управління інноваційною діяльністю на підприємстві. Встановлено, що функціонування системи управління інноваційною діяльністю на підприємствах доцільно забезпечувати на основі процесного та системного підходів. Узагальнено потенційні ефекти, з якими пов'язані створення та функціонування системи управління інноваційною діяльністю на підприємстві. Це дозволило встановити, що остаточна інтеграція інноваційної діяльності в систему управління підприємством вимагає формування у ньому відповідної організаційної структури, реалізує функції, пов'язані із здійсненням нових для нього процесів управління та операцій, що зумовлені реалізацією інноваційної діяльності.

Соболева Т. О. Взаємовплив культури та організаційного дизайну в процесі активізації інноваційної діяльності корпорацій / Т. О. Соболева, А. О. Гончар // Журнал стратегічних економічних досліджень. – 2023. – № 1(12). – С. 112-118.

P/1733

Мета дослідження полягає у визначенні напрямів та особливостей взаємовпливу інноваційної культури та організаційного дизайну в корпораціях в процесі посилення інноваційної активності. Важливим напрямом адаптації оргдизайну до здійснення інноваційної діяльності є створення ефективної комплексної системи мотивації, яка сприяє поведінці співробітників як самостійних, відповідальних та ініціативних особистостей.

Тацій І. В. Дослідження факторів, що забезпечують стійкість підприємства під час реалізації інноваційних стратегій / І. В. Тацій, І. М. Сафронська, Р. В. Водяник // Вісник економічної науки України. – 2022. – № 2(43). – С. 119-123.

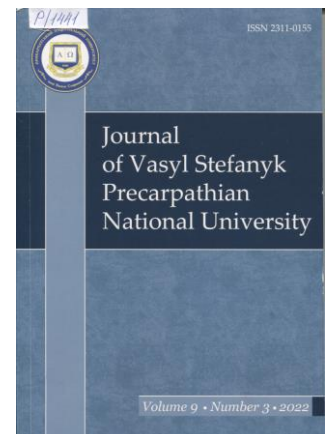
P/1674

Відповідно до процесного підходу стан підприємства визначається певною сукупністю значень його параметрів. Мета може виражатися деяким набором якісних і кількісних показників у тимчасовому інтервалі. Таким чином, метою є сукупність бажаних значень параметрів здійснення функцій, процесів та видів діяльності. Отримана при цьому ієрархія цілей узгоджується з розробленою ієрархією підпорядкованих понять економічного ризику підприємства. Структурний опис полягає у поділі досліджуваного об'єкта на підсистеми та елементи й у наступному встановленні взаємовідносин і взаємозв'язків з-поміж них. Організаційна структура підприємства є функцією як від прийнятої для підприємства системи цілей, і від чинників середовища. Тому доцільно виділяти класи факторів щодо компонентів структури ресурсного потенціалу підприємства. Інформаційний опис полягає у побудові системи інформаційних потоків підприємства, які є основою для прийняття управлінських рішень. Залежно від організаційної структури підприємства класи факторів виділяються за процесами, що протікають в компонентах ресурсного потенціалу.

Розглядаючи підприємство у вигляді виробничо-збутової системи, виділимо класи внутрішніх факторів організаційно-управлінського, виробничо-технологічного та фінансово-економічного потенціалів.

Томашевська А. Підприємство з соціальною відповідальністю, як інноваційний інструмент вирішення суспільних потреб / А. Томашевська, І. Григорук // Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University. – 2022. – Vol. 9, № 3. – P. 18-27.

P/1441

У статті визначено історичну ретроспективу виникнення соціального підприємництва. Наведено та охарактеризовано підходи щодо визначення поняття «соціальне підприємство», а саме: широкий, комбінований, проблемноорієнтований. Згідно з дослідженням The Possibilists, сьогодні бізнесмени із 138 країн світу не вмотивовані створювати бізнес заради власних потреб та бажань, їх мотивує мета покращити життя інших на глобальному та регіональному рівнях. Це величезна зміна парадигми причини існування підприємств, яку світ проживає прямо зараз. Цю зміну здатні пришвидшити кризові фактори, які, на жаль, трапляються в суспільстві.

У статті також проаналізовано вплив війни в Україні на розвиток соціального підприємництва. Часто в нашій державі, соціальне підприємство існує, як волонтерська або благодійна організація, які мають обмежений ресурс, інколи вони створюються в поєднанні з бізнесовими підходами і дають більш сталий ефект. Проаналізовано узаконення терміну «соціальне підприємство», проте в Україні щодо нього існують хибні твердження, що потребують уточнень.

Представлено авторське визначення сутності категорії «соціальне підприємство». Перелічено основні види діяльності соціальних підприємств та наведено приклади. Розкрито основні відмінності соціального підприємства від благодійної організації та традиційного бізнесу. Наведено ключові характеристики організацій, які займаються соціальним підприємством. Визначено сучасні тенденції розвитку зарубіжного соціального підприємства. Проаналізовано динаміку кількості соціальних підприємств в Україні та представлено основні організаційно-правові форми функціонування соціальних підприємств в Україні. Наведено сучасні проблеми та перешкоди у соціальному підприємстві, визначено напрями, які сприяють розвитку соціального підприємства.

Тюхтенко Н. А. Управління конкурентоспроможністю в інноваційній стратегії підприємства / Н. А. Тюхтенко // Economic Synergy = Економічна синергія. – 2022. – № 4(6). – С. 118-128.

P/1973

В статті запропоновано авторське бачення поняття управління конкурентоспроможністю в інноваційній стратегії підприємства. Розглянуто підходи до поняття «управління конкурентоспроможністю». Актуалізований інноваційний вплив на рівень конкурентоспроможності й формування конкурентних переваг підприємства в умовах змін. Доведений перехід від традиційних поглядів на конкурентоспроможність підприємства і його конкурентні переваги в бік інтелектуалізації виробничих процесів згідно з концепцією «Індустрія 4.0». Окреслено пріоритети, на яких має ґрунтуватися парадигма управління конкурентоспроможністю підприємства для формування і реалізації його інноваційної стратегії.

737255 В
33

Черкаський державний технологічний університет.

Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету [Текст] : [наук. вид.]. - Черкаси : ЧДТУ. - (Економічні науки).

Вип. 67. - Черкаси, 2022. - 114 с. : іл., табл. - Бібліогр. наприкінці ст. Текст укр., англ.

Зі змісту:

Ганжала І. В., Пальонна Т. А., Боковня А. О., Березюк-Рибак І. Р. Особливості впровадження інновацій в екологічному маркетингу малих та середніх підприємств. – С. 97-104.

У статті розглянуто тенденції розвитку малих та середніх підприємств (МСП) за допомогою впровадження інновацій в екологічному маркетингу. Обґрунтовано теоретичні основи концепції екологічного маркетингу. Розглянуто необхідність впровадження екологічних інновацій, а також проаналізовано певні недоліки у підвищенні інноваційної ефективності МСП. Розглянуто підходи Р. Кемпа та П. Пірсона (2007), які пропонують системний погляд на поділ та категоризацію екоінновацій, з якими можна працювати далі, але загалом навіть новіші підходи враховують класичний поділ інновацій з точки зору продукту, процесу, організації, технології та системної зміни. Обґрунтовано, що потреба інновацій в екологічному маркетингу МСП є результатом змін у світі та світовій економіці, які, відповідно, потребують цих інновацій, а також досліджено фактори, тиск і зміни, що впливають на бізнес, який розглядає маркетингові екологічні інновації. У статті розглянуто додану вартість від екологічних інновацій на підприємствах. Відзначено, що саме екологічні технології приносять користь торгівлі та сприяють створенню нових робочих місць, а маркетингові екологічні інновації є надзвичайно важливими для економічної конкурентоспроможності.

737256 В
33

Черкаський державний технологічний університет.

Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету [Текст] : [наук. вид.]. - Черкаси : ЧДТУ. - (Економічні науки).

Вип. 68. - Черкаси, 2023. - 114 с. : іл., табл. - Бібліогр. наприкінці ст. Текст укр., англ.

Зі змісту:

Березюк-Рибак І. Р., Ільченко Н. В., Ганжала І. В. Роль креативних індустрій у контексті інноваційного розвитку України. – С. 102-111.

У статті досліджено роль креативних індустрій у контексті інноваційного розвитку економіки України. Доведено, що креативність є ключовим чинником інноваційного розвитку економіки та суспільства в цілому. Креативна економіка охоплює усі галузі, які ґрунтуються на творчій активності. У розвинених країнах значення креативних індустрій постійно зростає. Вони є не лише прибутковим сектором економіки, а й стратегічним напрямом підвищення конкурентоспроможності, продуктивності, зайнятості та стійкого економічного зростання.

Розвиток креативних індустрій здатний привести до утворення позитивного зовнішнього ефекту і через його поширення забезпечити високий рівень інноваційності та конкурентоспроможності в інших секторах економіки. Використання потенціалу креативних індустрій сприятиме інноваційному розвитку економіки і швидкому повоєнному відновленню країни.

Визначено місце України за рівнем інноваційного розвитку. Проаналізовано показники діяльності креативних індустрій України. Визначено основні проблеми, які гальмують розвиток креативних індустрій в Україні. Запропоновано напрями розвитку креативної економіки та креативних індустрій в Україні.

Янковой Р. В. Особливості впливу цифрових фінансів на інноваційну діяльність бізнесу / Р. В. Янковой // Economic Synergy = Економічна синергія. – 2023. – № 1(7). – С. 82-97.

P/1973

У статті розглядаються цифрові фінанси як вихідна точка для дослідження факторів, що впливають на інноваційну діяльність бізнесу. Проаналізовано сучасний стан розвитку цифрових трансформацій в Україні та його впливу на інноваційну діяльність бізнесу. Систематизовані переваги використання цифрових фінансів у напрямі розвитку інноваційної діяльності бізнесу: розширення фінансових послуг на нефінансові сектори та розширення основних послуг для окремих осіб; сприяння підвищенню валового внутрішнього продукту цифровізованих економік; довгостроковий позитивний вплив на банківську діяльність; користь уряду в наданні платформи для сприяння збільшенню сукупних витрат, що згодом генерує більші податкові надходження внаслідок збільшення обсягу фінансових операцій; переваги для регуляторів фінансової та грошової систем. До ключових недоліків використання цифрових фінансів запропоновано віднести: зниження фінансової доступності для бідних і малозабезпечених клієнтів; географічну упередженість у наданні цифрових фінансів, оскільки постачальники цифрових фінансів, виходять з власної внутрішньої оцінки ризиків; відсутність базової фінансової грамотності щодо використання та розуміння цифрових фінансів.

Розділ 2. Особливості становлення та функціонування технопарків на сучасному етапі в Україні та за її межами

Борецька Н. П. Особливості кластерного підходу в період відновлення туристично-рекреаційних територій в сучасних умовах : частина 1/ Н. П. Борецька, Г. О. Крапівіна, І. Ф. Марченко // Вісник економічної науки України. – 2022. – № 2(43). – С. 66-71.

P/1674

У статті проблема особливостей кластерного підходу в період відновлення туристично-рекреаційних територій в сучасних умовах набуває подальшого теоретичного та методологічного обґрунтування.

Сформульовано основні підходи до обґрунтування пріоритетності відновлення туристично-рекреаційної сфери на основі кластерного підходу та державно-приватного партнерства. Показано, що кластерний підхід є окремим напрямом наукового дослідження пріоритетності відновлення туристично-рекреаційної сфери на основі державно-приватного партнерства. Досліджено особливості та характерні ознаки індустрії туризму та рекреації, які надають особливої актуальності

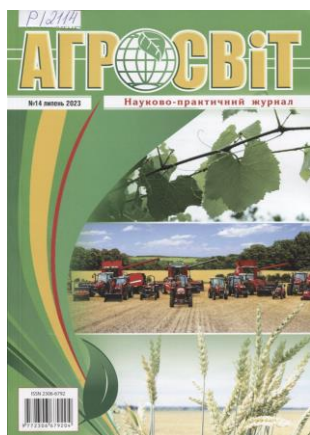

кластерному підходу у розвитку туристично-рекреаційної галузі. Визначено ресурсні передумови туристично-рекреаційної галузі, що значно впливають на доцільність кластерної організації туристично-рекреаційної території, та явні переваги для державних органів, бізнесу і суспільства в цілому в сучасних умовах. Сформовано основні інструменти і проблеми формування та розвитку туристично-рекреаційних кластерів на засадах державно-приватного партнерства у сьогодення. Основною ж метою розвитку туристично-рекреаційної сфери є підвищення її відкритості, поширення доброзичливості у ставленні до населення, прискорення управлінських процесів, ефективне розв'язання завдань, підвищення мобільності працівників туристично-рекреаційних підприємств та їхньої задоволеності працею.

Єршова О. О. Кластерооб'єднані підприємства як інноваційна форма розвитку бізнесу / О. О. Єршова, І. М. Гончаренко, Л. М. Ганушак-Єфіменко // Журнал стратегічних економічних досліджень. – 2023. – № 3(14). – С. 16-26.

P/1733

Стаття присвячена дослідженню кластерооб'єднаних підприємств (кластерів, інтегрованих бізнес-структур) у контексті інноваційної форми розвитку сучасного бізнесу та аналізу особливостей інноваційних кластерів як найбільш прогресивних їх різновидів. Зокрема, розкрито сутність та роль кластерооб'єднаних підприємств як інноваційного рушія та форми ведення сучасного бізнесу, впровадження якої примножує можливості продуктивності компаній кластеру або цілого бізнес-сектору та сприяє зростанню їх конкурентоспроможності як всередині країни, так і на міжнародних ринках. Наголошено, відсутності чіткого нормативно-правового врегулювання трактування категорії «кластеру». Визначені суттєві особливості кластерооб'єднаних підприємств. Показано важливість динаміки розвитку кластерів та їх вплив на продуктивність ланцюгів доданої вартості. Наведено розподіл кластерів за типом та структурою взаємозв'язків (вертикальні та горизонтальні кластери). Обґрунтовано важливість створення та розвитку інноваційних кластерооб'єднаних підприємств або інноваційних кластерів. Окреслено відмінності інноваційних кластерів від екосистем. Запропоновано цілі утворення інноваційних кластерів як сучасної форми розвитку бізнесу. Наведені типові особливості успішних інноваційних кластерів, серед яких ключовими вбачаються наявність та синергія таких чинників як чітка основна компетенція; доступ до фінансування; сильне керівництво, здатне керувати компаніями; висококваліфіковані кадри з генерування нових ідей; кваліфіковані працівники та попит на продукцію чи послуги кластерооб'єднаних підприємств. Обґрунтовано доцільність розробки відповідної стратегії розвитку інноваційних кластерів, запропоновані її ключові аспекти. Наголошено та обґрунтовано переваги залучення підприємств малого та середнього бізнесу до кластеризації.

Ігнатенко М. М. Кластерна модель організації та інтеграції підприємств сільського зеленого туризму / М. М. Ігнатенко, Л. Ю. Леваєва, О. І. Антонов // АгроСвіт. – 2023. – № 14. – С. 22-29.

P/2114

У статті розглядаються актуальні проблеми створення кластерних моделей організації та інтеграції підприємств сільського зеленого туризму. Її метою визначено виявлення змісту, особливостей, переваг та ризиків кластерів у сільському зеленому туризмі. Також були проаналізовані причини повільного впровадження кластерів на селі (погана обізнаність сільських підприємців та побоювання втратити власний бізнес; недостатнє нормативно-законодавче забезпечення; обмежені можливості державної й місцевої підтримки; невеликий практичний досвід або ж його невдалі спроби. До переваг кластерів віднесено консолідацію наявних ресурсів; зменшення трансакційних витрат; збільшення конкурентних переваг при збереженні внутрішньої конкуренції; підвищення стійкості, ефективності й конкурентоспроможності туристичного бізнесу. Їх доповнюють соціальні й екологічні ефекти – зростання комунікацій та співпраці сільських територіальних громад; взаємопідтримка і допомога; зменшення навантаження на довкілля

завдяки раціональному використанню місцевих умов та ресурсів. Також вказано на інноваційні та інвестиційні переваги кластерних моделей у сільському зеленому туризмі. Обґрунтовано необхідні пріоритетні заходи щодо активізації впровадження кластерів сільських туристичних підприємств. Серед них знайомство підприємців та менеджерів і фахівців з успішною практикою функціонування кластерних моделей, у т.ч. за кордоном; формування сприятливого інституційного, інформаційного та комунікаційного середовища; виявлення потенційно можливих кластерів й рекомендації щодо їх створення представниками науково-дослідних установ, місцевих адміністрацій, громадських організацій.

Шевчук Н. А. Методичні підходи оцінювання ефективності управління ресурсним потенціалом підприємства в еко-індустріальному парку / Н. А. Шевчук, Ю. Д. Процюк // Economic Synergy = Економічна синергія. – 2022. – № 4(6). – С. 32-41.

P/1973

У статті розглянуто процес визначення методичних підходів оцінювання ефективності управління ресурсним потенціалом підприємства в умовах розвитку еко-індустріального парку. Еко-індустріальні парки і підприємства, які входять до їх складу сприяють ресурсоефективності, залученню інвестицій, забезпеченню збалансованого регіонального розвитку територій. Підприємства, які функціонують на спільній території шляхом промислового симбіозу та системою управління ресурсозбереженням підвищують економічні, екологічні та, соціальні показники діяльності підприємства. Розглянуто, що матеріально-технічну базу ресурсного потенціалу визначають основні засоби підприємства, вони переважно формують технічний потенціал його розвитку, різноманіття асортименту виробленої продукції, її кількісні та якісні показники, а також конкурентоспроможність на ринку. Методологія управління ресурсним потенціалом підприємства полягає в його виявленні, оцінці, використанні та нарощуванні шляхом прискорення процесів, що знімають обмеження та збільшують можливості використання потенціалу в умовах розвитку еко-індустріального парку.

Шкода М. С. Розвиток систем кластерного партнерства як об'єкта державного регулювання / М. С. Шкода // Журнал стратегічних економічних досліджень. – 2022. – № 6(11). – С. 87-97. – Текст англ.

P/1733

У статті проведений ґрунтовний аналіз еволюційного дослідження щодо розвитку кластерних утворень та їх глобальних зв'язків як об'єкту державного управління. В ході дослідження відображено зростаючий взаємозв'язок систем кластерного партнерства, де поєднуються ресурси та компетентності, стає відкритим доступ до цільових ринків та ноу-хау, відбувається обмін інформацією та досвідом між кластерами, створюються мережеві системи за спеціальною технологією, стає можливим використання джерел знань зі всього світу та розвиток нової галузі знань. Підкреслено існуючі підходи науковців в частині міжрегіонального та міжкластерного партнерства, виділено що значна кількість авторів описує системи взаємодії в партнерстві, проте не пояснює мету цього процесу. Однак, нівелюючи той факт, що у дослідників відсутня єдина думка до квінтесенції систем кластерного партнерства як на рівні регіонів, галузей, так і кластерів, обґрунтовано, що досліджені ідеї вчених можуть бути використані при розробленні авторського трактування категорії «систем кластерного партнерства».